ZAKON O NOTARIMA BRČKO DISTRIKTA ("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", br. 9/2003 i 17/2006)

ZAKON O NOTARIMA BRČKO DISTRIKTA

("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", br. 9/2003 i 17/2006)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Cilj zakona

Ovim zakonom uređuju se organizacija, ovlaštenje, način rada, kao i druga pitanja od značaja za rad notara na teritoriji Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Distrikt).

Član 2

Javna služba

Služba notara je javna služba koju obavljaju notari, koji su samostalni i nezavisni nosioci te službe.

Član 3

Obavljanje službe

(1) Notar obavlja službu notara profesionalno i isključivo kao zanimanje tokom vremena za koje je imenovan, u skladu s ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(2) Notar može svoju službu vršiti do navršenih 70 godina života, ukoliko ne nastupe razlozi za prijevremeni prestanak službe prema

članu 10 tačke 1 i od 3 do 6 ili za razrješenje prema članu 11 ovog zakona.

Član 4

Dokazna snaga notarskih isprava

(1) Notarske isprave su sve isprave notara koje on sačini na osnovu ovog zakona u okviru svoje nadležnosti.

(2) Notarske isprave su: isprave nastale notarskom obradom, notarske ovjere i notarske potvrde.

(3) Notarske isprave imaju snagu javne isprave i važe na teritoriji cijelog Distrikta, kod svih organa vlasti, pravnih osoba i drugih institucija nezavisno od toga od kojeg su notara izdate.

(4) Notarske isprave koje su izdali notari imenovani u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) ili u Republici Srpskoj tretirat će se kao da su izdate od notara Distrikta.

(5) Notarski obrađene isprave, koje je notar sačinio u granicama svojih službenih ovlaštenja u propisanoj formi, imaju punu dokaznu snagu javne isprave o izjavama datim pred notarom.

(6) Notarske ovjere i potvrde imaju dokaznu snagu javne isprave o činjenicama o kojima se u njima svjedoči.

(6) Dopušteno je dokazivati da je izjava nepravilno notarski obrađena, odnosno da su posvjedočene činjenice netačne.

II. ORGANIZACIJA NOTARA

1. Uslovi i postupak izbora notara, prestanak službe i udaljenje notara iz službe

Član 5

Uslovi za obavljanje službe notara

Za notara može biti imenovano samo lice koje kumulativno ispunjava slijedeće uslove:

1. da je državljanin Bosne i Hercegovine,

2. da ima punu poslovnu sposobnost i ispunjava opće zdravstvene uslove za službenike organa uprave,

3. da je diplomiralo na pravnom fakultetu u Bosni i Hercegovini, ili prije 06. 1992. godine, na pravnom fakultetu u bivšoj Jugoslaviji. Ukoliko je diploma stečena na pravnom fakultetu u nekoj drugoj državi, ovaj uslov se smatra ispunjenim nakon nostrifikacije diplome od nadležnog organa,

4. da je položilo pravosudni ispit u Bosni i Hercegovini, ili prije 06. 04.1992. godine, u bivšoj Jugoslaviji. Ukoliko je pravosudni ispit položen u nekoj drugoj državi, ovaj uslov se smatra ispunjenim nakon priznavanja tog ispita od Pravosudne komisije,

5. da je položilo notarski ispit u Federaciji ili Republici Srpskoj,

6. da nije osuđivano za krivična djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, službene ili druge dužnosti, ili za drugo krivično djelo izvršeno s umišljajem, koje u vrijeme imenovanja još nije brisano iz kaznene evidencije koju vodi nadležni organ, i

7. da nije član političke partije.

Član 6

Službeno sjedište notara i broj notara

(1) Pravosudna komisija određuje broj notara potrebnih za područje Distrikta.

(2) Službeno sjedište notara je Brčko Distrikt.

(3) Nakon formiranja notarskih komora u entitetima, prilikom određivanja broja notarskih mjesta, mora se pribaviti mišljenje notarskih komora.

(4) Broj notara određuje se prema broju stanovnika koji žive na području Distrikta, pri čemu je uobičajeno da bi na 20.000 stanovnika trebalo otvoriti jedno notarsko mjesto, uzimajući u obzir i godišnji broj isprava koje se notarski obrade.

Član 7

Konkurs za izbor notara

(1) Izbor notara vrši se putem konkursa.

(2) Konkurs provodi Pravosudna komisija.

(3) Konkurs mora da sadrži, pored općih uslova za izbor notara predviđenih ovim zakonom, i slijedeće podatke: rok za podnošenje prijava, rok obavještavanja kandidata o rezultatima konkursa, kao i službeno sjedište za koje se vrši izbor notara.

(4) Rok za podnošenje prijava na konkurs iznosi 30 dana od posljednjeg objavljivanja konkursa prema stavu 5 ovog člana.

(5) Konkurs se obavezno objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu u Federaciji i Republici Srpskoj i u "Službenom glasniku Brčko Distrikta".

Član 8

Izbor notara

(1) Za notara se mogu izabrati samo takvi kandidati koji su po svojim radnim i ljudskim kvalitetima dostojni ugleda notarske službe.

(2) Kod izbora između više kandidata koji ispunjavaju uslove iz člana 5 ovog zakona, odlučujući kriterij je uspjeh postignut na notarskom ispitu. Kao drugi kriterij, Pravosudna komisija može propisima obavezati sve kandidate da polažu test o pravnim specifičnostima Distrikta. Identitet kandidata neće biti vidljiv iz testa. Za takav test neće se davati ocjena, kandidati će "položiti" test ili " pasti" na testu.

(2) Izbor kandidata prijavljenih na konkurs mora se izvršiti najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka roka za podnošenje prijava na konkurs.

(4) Pravosudna komisija formira komisiju za sprovođenje konkursa, koja utvrđuje listu kandidata koji ispunjavaju uslove predviđene konkursom.

(5) Rješenje o izboru kandidata donosi predsjednik Pravosudne komisije.

(6) Kandidati koji ne budu izabrani za notara dobijaju pismeno obavještenje koje sadrži razloge zbog kojih oni nisu izabrani, kao i podatke o kandidatu koji je izabran za notara.

(7) Protiv rješenja o izboru notara može se u roku od osam dana nakon prijema rješenja, odnosno obavještenja uložiti prigovor

Pravosudnoj komisiji. Prigovor protiv rješenja o izboru kandidata za notara zadržava izvršenje rješenja.

(8) Pravosudna komisija dužna je odlučiti o prigovoru u roku od 30 dana od dana prijema prigovora. Rješenje kojim je odlučeno o prigovoru je konačno.

(9) Protiv rješenja iz stava 8 ovog člana, kandidat ima pravo na zaštitu svojih prava kod nadležnog suda, odnosno drugih zakonom određenih organa u roku od 30 dana od dana prijema rješenja donesenog po prigovoru.

Član 9

Polaganje službene zakletve i povelja o imenovanju

(1) Nakon što je rješenje o izboru notara prema članu 8 ovog zakona postalo konačno, imenovanje notara vrši predsjednik Pravosudne komisije.

(2) Po imenovanju za notara, predsjednik Pravosudne komisije uručuje notaru povelju o imenovanju. Sadržaj i formu povelje utvrđuje Pravosudna komisija. Rješenje o imenovanju se objavljuje u "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH".

(3) Prije uručenja povelje o imenovanju, notar polaže službenu zakletvu pred predsjednikom Pravosudne komisije. Službena zakletva glasi:

"Zaklinjem se da ću službu notara obavljati štiteći Ustav Bosne i Hercegovine, Statut Brčko Distrikta BiH i zakone koji se primjenjuju na teritoriji Brčko Distrikta i da ću službu obavljati nepristrasno, savjesno, nezavisno i čuvajući poslovnu tajnu’.

(4) Notar je obavezan, u roku od 60 dana nakon prijema povelje o imenovanju, Pravosudnoj komisiji podnijeti dokaze da je član jedne od entitetskih notarskih komora, da ima opremljenu notarsku kancelariju u svome službenom sjedištu, da je pribavio službeni pečat i da je zaključio osiguranje od odgovornosti u smislu člana 38 ovog zakona. Standarde za opremu i prostor, koje mora ispunjavati notarska kancelarija, propisuje Pravosudna komisija.

(5) Notar počinje sa radom kada ispuni uslove iz stava 4 ovog člana, a najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema povelje o imenovanju. U opravdanim slučajevima predsjednik Pravosudne komisije može produžiti ovaj rok.

Član 10

Prestanak službe notara

(1) Služba notara prestaje:

1. smrću,

2. navršenjem 70 godina života,

3. pismenim otkazom notara - danom donošenja konačnog rješenja o prestanku službe,

4. ako bude osuđen za krivično djelo iz člana 5 tačka 6 ovog zakona počinjeno s predumišljajem, ili ako mu bude izrečena zabrana daljeg obavljanja službe notara - danom pravosnažnosti sudske odluke,

5. ako bez valjanog razloga ne započne s radom u roku utvrđenom u stavu 5 člana 9 ovog zakona,

6. kad na osnovu odluke disciplinskog organa izgubi pravo na obavljanje službe notara - danom pravosnažnosti odluke disciplinskog organa,

7. razrješenjem - danom donošenja konačnog rješenja o razrješenju.

(2) Rješenje o prestanku službe notara, iz razloga utvrđenih u stavu 1 ovog člana, donosi predsjednik Pravosudne komisije kada nastane razlog za prestanak službe.

Član 11

Razrješenje notara

(1) Notar će biti razriješen:

1. ako naknadno prestanu postojati pretpostavke za obavljanje službe notara iz člana 5 ovog zakona, ili ako se naknadno utvrdi da prilikom imenovanja te pretpostavke nisu ispunjene,

2. ako zasnuje radni odnos, ili ako počne koristiti starosnu ili invalidsku penziju, ili počne obavljati neku drugu službu, odnosno ako nastanu razlozi navedeni u članu 35 ovog zakona,

3. ako mu sudskom odlukom bude oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost,

4. ako usljed tjelesnog nedostatka, tjelesne ili duševne slabosti, ili zbog bolesti, postane trajno nesposoban za uredno obavljanje službe,

5. ako njegovi poslovni odnosi ili način vođenja poslova notara, odnosno njegove materijalne prilike ugrožavaju interese stranaka,

6. ako se nije osigurao od odgovornosti zaključivanjem ugovora o osiguranju, ili ne plaća naknadu za osiguranje notarskoj komori čiji je član (u daljem tekstu: nadležna notarska komora), u skladu s članom 38 ovog zakona,

7. ako godišnje nije pohađao najmanje dva kursa za profesionalno usavršavanje notara priznata od Pravosudne komisije.

(2) Rješenje o razrješenju donosi predsjednik Pravosudne komisije nakon konsultacija s nadležnom notarskom komorom, s tim da se prije donošenja rješenja notar mora saslušati u vezi s okolnostima za razrješenje i da se izjasni o tim razlozima.

(3) Protiv rješenja o razrješenju može se uložiti pravni lijek predviđen u stavovima od 7 do 9 člana 8 ovog zakona.

Član 12

Gubljenje prava na upotrebu službenog naziva

Prestankom službe ili udaljenjem iz službe notar gubi ovlaštenje da nosi naziv "notar.

Član 13

Privremeno udaljavanje iz službe

(1) Notar može biti privremeno udaljen iz službe:

1. ako je protiv njega pokrenut postupak radi oduzimanja poslovne sposobnosti,

2. ako se ispune pretpostavke za razrješenje iz člana 11 ovog zakona ili ako je pokrenut postupak za razrješenje.

(2) Ako je u krivičnom postupku protiv notara naložen pritvor, za vrijeme trajanja pritvora nastupaju dejstva privremenog udaljavanja po sili zakona, bez izdavanja posebnog rješenja.

(3) Rješenje o privremenom udaljavanju notara iz službe donosi Pravosudna komisija po službenoj dužnosti.

Član 14

Posljedice privremenog udaljavanja iz službe

(1) Rješenjem o udaljenju iz službe po osnovu člana 13 ovog zakona, mora se odlučiti o čuvanju spisa, poslovnih knjiga, pečata i štambilja za vrijeme dok traje udaljenje.

(2) Za vrijeme privremenog udaljenja iz službe notar ne smije poduzimati nikakve službene radnje iz nadležnosti notara.

3. Vršilac dužnosti notara

Član 15

Vršilac dužnosti notara

(1) Ako je služba notara prestala, Pravosudna komisija može bez javnog konkursa odrediti vršioca dužnosti notara. Za vršioca dužnosti notara može biti postavljen samo drugi notar ili lice koje ispunjava uslove iz člana 5 ovog zakona.

(2) Mandat vršioca dužnosti notara traje do imenovanja novog notara, a najduže šest mjeseci, s tim što u opravdanim slučajevima taj rok može biti produžen za još šest mjeseci.

(3) Vršilac dužnosti notara preuzima sve spise, knjige i drugu dokumentaciju notara na čije mjesto je postavljen.

(4) Zadatak vršioca dužnosti notara je da nastavi službene radnje koje je započeo notar i nije ovlašten poduzimati nove notarske poslove.

(5) Vršilac dužnosti notara ima pravo da potražuje troškove ukoliko oni dospiju nakon preuzimanja poslova. Međutim, ukoliko je stranka platila notaru predujam za poduzimanje određene službene radnje, notar je obavezan da uračuna taj predujam prilikom obračuna troškova.

(6) Vršenje dužnosti se obavlja na trošak i za račun nadležne notarske komore, kojoj vršilac dužnosti notara podnosi obračun o svojim aktivnostima i od nje dobija primjerenu naknadu za obavljene poslove notara.

(7) Vršilac dužnosti notara koristi, ukoliko je neophodno, pečat notara, čija je služba prestala, uz dodatak "vršilac dužnosti notara.

(8) Odredbe člana 25 stavovi 1 i 2 i člana 26 stav 2 ovog zakona primjenjuju se i na vršioca dužnosti notara.

4. Notarski pomoćnik

Član 16

Notarski pomoćnik

(1) U notarskoj kancelariji može biti zaposlen pomoćnik.

(2) Notarski pomoćnik se svojim radom osposobljava za kasnije samostalno vršenje poslova notara, kao i za polaganje notarskog ispita.

Član 17

Uslovi za službu notarskog pomoćnika

(1) Za notarskog pomoćnika mogu biti primljena samo lica koja su svojim radnim i ljudskim kvalitetima dostojna ugleda djelatnosti notara.

(2) Izbor između više kandidata vrši se primjenom kriterija koji se odnose na lične i stručne kvalitete svakog kandidata, pri čemu se naročito uzimaju u obzir rezultati postignuti za vrijeme studija na pravnom fakultetu.

Član 18

Potreba za notarskim pomoćnicima i uslovi za njihovo imenovanje

(1) Potrebu za prijemom notarskog pomoćnika u notarske kancelarije utvrđuje nadležna notarska komora, po pribavljenom mišljenju notara. Konačnu odluku o broju i o konkursu za mjesta notarskih pomoćnika donosi Pravosudna komisija na prijedlog nadležne notarske komore.

(2) Za notarskog pomoćnika može biti imenovano samo lice koje ispunjava slijedeće uslove:

1. da je državljanin Bosne i Hercegovine,

2. da je položilo pravosudni ispit u Bosni i Hercegovini, ili prije 6. aprila 1992. godine u bivšoj Jugoslaviji. Ukoliko je pravosudni ispit

položen u nekoj drugoj državi, ovaj uslov se smatra ispunjenim nakon priznavanja tog ispita od Pravosudne komisije.

Član 19

Konkurs za popunu mjesta notarskog pomoćnika

(1) Izbor notarskog pomoćnika vrši se putem konkursa.

(2) Konkurs organizuje i provodi Pravosudna komisija na prijedlog nadležne notarske komore.

(3) Konkurs mora sadržavati slijedeće podatke: opće uslove za imenovanje notarskog pomoćnika, rok podnošenja prijava i rok za obavještavanje kandidata o rezultatima konkursa.

(4) Konkurs se obavezno objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu i u "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH".

(5) Rok za podnošenje prijava na konkurs je 30 dana od posljednjeg objavljivanja konkursa u skladu sa stavom 4 ovog člana.

Član 20

Postupak izbora notarskog pomoćnika

(1) Pravosudna komisija dužna je da, u roku od 15 dana nakon isteka roka za podnošenje prijava na konkurs, dostavi nadležnoj notarskoj komori listu kandidata koji ispunjavaju uslove navedene u konkursu.

(2) Nadležna notarska komora u roku od 30 dana nakon predočavanja liste kandidata donosi rješenje o izboru kandidata za notarskog pomoćnika.

(3) Kandidati koji ne budu izabrani za notarskog pomoćnika dobijaju pismeno obavještenje koje sadrži razloge zbog kojih oni nisu izabrani, kao i podatke o kandidatu koji je izabran za notarskog pomoćnika.

(4) Protiv rješenja o izboru notarskog pomoćnika može se u roku od osam dana nakon prijema rješenja, odnosno obavještenja uložiti prigovor Pravosudnoj komisiji. Prigovor protiv rješenja o izboru kandidata za notarskog pomoćnika odlaže izvršenje rješenja o izboru notarskog pomoćnika.

(5) Pravosudna komisija dužna je odlučiti o prigovoru u roku od 30 dana od dana prijema prigovora. Rješenje kojim je odlučeno o prigovoru je konačno.

(6) Protiv rješenja iz stava 5 ovog člana, kandidat ima pravo na zaštitu svojih prava pred nadležnim sudom odnosno pred drugim nadležnim organima, u skladu sa zakonom, u roku od 30 dana od dana prijema konačnog rješenja.

Član 21

Radno mjesto notarskog pomoćnika

(1) Osposobljavanje notarskog pomoćnika kod notara traje najmanje tri godine.

(2) Posao notarskog pomoćnika prestaje imenovanjem za notara ili prekidom ugovora o radu od strane nadležne notarske komore. Ugovor o radu može se raskiniti i na lični zahtjev notarskog pomoćnika. On može biti otpušten ukoliko ne položi notarski ispit.

(3) Odredbe člana 36 ovog zakona na odgovarajući način važe i za notarskog pomoćnika. Danom stupanja na posao, notarski pomoćnik mora okončati eventualno postojeći drugi radni odnos.

Član 22

Poslovi notarskog pomoćnika

(1) Notarski pomoćnik može, pod neposrednim nadzorom notara, obavljati sve poslove za koje je po zakonu ovlašten notar.

(2) Notarski pomoćnik ne smije lično potpisivati notarske isprave ili zabilježbe o ovjeri.

(3) Notarski pomoćnik je dužan da se za vrijeme svoje službe u notarskoj kancelariji pridržava istih službenih i ostalih obaveza koje važe za notara.

Član 23

Plata notarskog pomoćnika

(1) Od dana stupanja na posao i za vrijeme službe, notarski pomoćnik prima odgovarajuću platu i kod nadležne notarske komore ostvaruje ostala prava po osnovu rada.

(2) Notarska komora svojim aktom utvrđuje mjerila za plaću notarskog pomoćnika.

(3) Aktom iz stava 2 ovog člana utvrđuje se i visina naknade koju je notar, kojem je upućen notarski pomoćnik na rad, dužan plaćati notarskoj komori.

5. Zamjenik notara

Član 24

Zamjenik notara

(1) Ako je notar spriječen duže od dvije sedmice u vršenju službe obavezan je to odsustvovanje bez odlaganja prijaviti Pravosudnoj komisiji. Ako ova spriječenost traje duže od jednog mjeseca notaru je potrebno odobrenje Pravosudne komisije. Odobrenje se izdaje samo ako se time ne ometa ostvarivanje i zaštita prava stranaka.

(2) Ako spriječenost notara traje duže od jednog mjeseca, notar mora zahtijevati postavljanje zamjenika notara, a ako notar ne podnese taj zahtjev za postavljenje zamjenika notara, Pravosudna komisija može i bez ovakvog zahtjeva postaviti zamjenika notara.

(3) Na zahtjev notara, predsjednik Pravosudne komisije može postaviti zamjenika notara koji će vršiti dužnost notara za vrijeme njegovog odsustva ili spriječenosti za rad koja traje manje od dvije sedmice. Postavljenje zamjenika notara može se izvršiti unaprijed za sve slučajeve spriječenosti za rad notara koji nastupe tokom jedne kalendarske godine (takozvani stalni zamjenik notara).

(4) U slačaju privremenog udaljenja notara iz službe, zamjenik notara može biti postavljen i bez zahtjeva notara.

(5) Za zamjenika notara može biti postavljen samo notarski pomoćnik ili drugi notar.

(6) U odnosu na pitanja koja nisu regulisana odredbama članova 25 i 26 ovog zakona, na zamjenika notara ovog zakona primjenjuju se odredbe ovog zakona koje vrijede za notara, osim odredbi člana 38.

Član 25

Postavljenje zamjenika notara

(1) Zamjenika notara bez konkursa postavlja pismenim rješenjem Pravosudna komisija.

(2) Zamjenik notara mora, ukoliko nije već ranije kao notar položio zakletvu, prije početka rada položiti zakletvu. Ukoliko je već jednom kao zamjenik nekog notara položio zakletvu, dovoljno je da se u rješenju navede da je zakletva položena ranije.

(3) Postavljeni zamjenik notara može se u svako doba opozvati.

Član 26

Prava i dužnosti zamjenika notara

(1) Zamjenik notara obavlja službu kao notar i obavezan je na ispravama koje izdaje, uz svoj potpis dopisati dodatak koji ga označava kao zamjenika i upotrebljavati pečat i štambilj notara koga zamjenjuje.

(2) Zamjenik notara mora se uzdržavati od poduzimanja onih službenih radnji koje su zabranjene notaru koga zamjenjuje.

(3) Zamjenik notara vrši službu na trošak notara koga zamjenjuje i notar je obavezan zamjeniku notara isplatiti primjerenu naknadu za rad.

(4) Službena ovlaštenja zamjenika notara počinju sa preuzimanjem službe i prestaju, ako se postavljenje prethodno ne opozove, sa predajom službe notaru. Za vrijeme tog perioda notar se mora uzdržavati od obavljanja svoje službe.

(5) Oštećenoj stranci zbog povrede službene dužnosti zamjenika notara, pored zamjenika, odgovara i notar, kao solidarni dužnik. U odnosima između notara i zamjenika notara, odgovoran je samo zamjenik notara.

6. Stručni saradnik u kancelariji notara

Član 27

Stručni saradnik

(1) Notar može zaposliti stručnog saradnika, koji ima položen pravosudni ispit u skladu sa članom 5 tačka 4 ovog zakona.

(2) Stručni saradnik za vrijeme trajanja službe ostvaruje plaću i ostala prava iz radnog odnosa kod notara, a u skladu sa zakonima i propisima Distrikta koji se odnose na radne odnose i plaće službenika organa uprave Distrikta.

7. Prava i dužnosti notara

Član 28

Službeno područje notara

(1) Notar može imati samo jednu kancelariju za rad.

(2) Službeno područje notara je područje Distrikta. Notar može svoju djelatnost u vezi sa izdavanjem isprava obavljati samo unutar svog službenog područja, ukoliko u izuzetnim slučajevima opravdani interesi stranaka ne nalažu djelovanje izvan službenog područja.

Član 29

Radno vrijeme

Uobičajeno radno vrijeme notara određuje se odlukom Pravosudne komisije. Notar može, prema potrebi, službene radnje poduzimati i izvan utvrđenog radnog vremena.

Član 30

Obaveza poduzimanja službenih radnji

Notar je obavezan poduzimati sve službene radnje iz oblasti svoje zakonom utvrđene nadležnosti i ne smije bez valjanog razloga odbiti poduzimanje službenih radnji.

Član 31

Izuzeće notara

(1) Notar ne smije djelovati ako postoje sumnje u njegovu nepristrasnost. U pogledu izuzeća notara od poduzimanja službene radnje shodno se primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku, koje se odnose na izuzeće nekog službenog lica.

(2) U slučaju sumnje o tome da li postoje razlozi za izuzeće, notar je obavezan odbiti poduzimanje službene radnje.

(3) O izuzeću notara, zamjenika notara, vršioca dužnosti notara, ili notarskog pomoćnika, odlučuje predsjednik Pravosudne komisije na

prijedlog stranke ili notara.

(4) Službene radnje, koje su protivno stavu 1 ovog člana, poduzeli notar, zamjenik notara, vršilac dužnosti notara ili notarski pomoćnik, smatraju se ništavim.

Član 32

Odbijanje preduzimanja službene radnje

(1) Notar je obavezan odbiti poduzimanje službene radnje ukoliko se ova radnja odnosi na pitanje koje po zakonu ne spada u nadležnost notara, a naročito ukoliko se sudjelovanje notara zahtijeva radi postizanja očigledno nezakonitog ili nečasnog cilja.

(2) Notar ne smije kod zaključivanja pravnih poslova posredovati između stranaka niti u vezi sa nekom službenom radnjom preuzeti jemstvo ili drugo osiguranje za stranku. Notar je obavezan osigurati da se ni lica koja su kod njega zaposlena ne bave takvim poslovima.

Član 33

Obaveza čuvanja službene tajne

(1) Notar je obavezan čuvati kao službenu tajnu ono za što je saznao prilikom obavljanja svoje službe, osim ako zakon, volja stranaka ili sadržaj pravnog posla ne zahtijevaju nešto drugo.

(2) Lica zaposlena u kancelariji notara također su obavezna čuvati službenu tajnu u skladu sa stavom 1 ovog člana.

(3) Stranke mogu notara osloboditi obaveze čuvanja službene tajne.

(4) Obaveza čuvanja službene tajne postoji i nakon prestanka službe notara.

Član 34

Zajedničko obavljanje službe

(1) Notari koji su postavljeni u istom sjedištu, a radi zajedničkog obavljanja službe, mogu se povezivati i imati zajednički kancelarijski prostor.

(2) Povezivanje radi zajedničkog vršenja službe ili radi zajedničkog korištenja kancelarijskog prostora dopušteno je samo ako time nije ugroženo lično obavljanje službe, nezavisnost i nepristrasnost notara.

Član 35

Profesionalno obavljanje službe

(1) Notar ne može istovremeno biti advokat.

(2) Notar ne može istovremeno biti u nekoj drugoj profesionalnoj službi ili imati drugo profesionalno zaposlenje.

(3) Zabrana iz stava 2 ovog člana ne odnosi se na obavljanje službe izvršitelja oporuke, skrbnika ili bilo koje druge slične službe zasnovane na odluci nadležnog organa.

(4) Zabrana se ne odnosi ni na obavljanje naučne, umjetničke ili predavačke djelatnosti, niti na obavljanje dužnosti u nadležnoj notarskoj komori ili u međunarodnim udruženjima notara.

Član 36

Dopunska djelatnost

(1) Notar ne može za bilo kakvu naknadu ili platu obavljati dopunsku djelatnost u nekom organu, privrednom društvu i drugim pravnim licima (u daljnjem tekstu: pravno lice), niti može biti član uprave ili nekog drugog organa u pravnom licu.

(2) Notar može obavljati neku dopunsku djelatnost samo ako ona nije u suprotnosti sa njegovom službom i ako mu to odobri predsjednik Pravosudne komisije.

8. Naknada štete

Član 37

Naknada štete

(1) Notar je dužan naknaditi štetu koju je drugom prouzrokovao povredom svoje službene dužnosti.

(2) Za prouzrokovanu štetu notar odgovara po općim pravilima za naknadu štete.

(3) Notar odgovara i za štetu koju je prouzrokovao notarski pomoćnik ili drugo uposleno lice u njegovoj kancelariji. Notar odgovara za štetu koju učini zamjenik notara u skladu sa odredbama članom 26 stav 5 ovog zakona.

Član 38

Osiguranje od odgovornosti

(1) Notar je dužan prije početka rada da se osigura od odgovornosti za štetu koju bi mogao počiniti trećim licima obavljanjem svoje službene dužnosti. To osiguranje obuhvata i osiguranje od odgovornosti za radnje zamjenika notara, notarskog pomoćnika i drugih lica uposlenih u notarskoj kancelariji.

(2) U uslovima osiguranja može se predvidjeti da štetu do određenog iznosa naknađuje notar direktno.

(3) Osiguranje od odgovornosti vrši svaki notar zaključivanjem ugovora o osiguranju s odgovarajućim osiguravajućim društvom i dužan je da to osiguranje uredno i blagovremeno produžava. Osigurana suma iznosi najmanje 250.000,00 KM za svaki slučaj štete.

(4) Uslove osiguranja zajednički utvrđuju osiguravajuća društva i nadležna notarska komora.

(5) Smatrat će se da je notar zaključio ugovor o osiguranju od odgovornosti kada je podnio zahtjev za osiguranje osiguravajućem društvu.

(6) Osiguravajuća društva su dužna zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti s notarom koji im se za to obrati.

(7) Nadležna notarska komora može preuzeti osiguranje od odgovornosti svih svojih članova u Distriktu, s tim što su u tom slučaju notari dužni nadležnoj notarskoj komori plaćati naknadu za utvrđenu visinu osiguranja od odgovornosti.

(8) Ako se u postupku utvrdi da je notar počinio štetu trećim licima namjerno ili iz krajnje nepažnje, osiguravajuće društvo, koje je naknadilo tu štetu strankama, ima pravo da zahtijeva povrat sredstava od notara.

9. Pečat i štambilj notara

Član 39

Pečat i štambilj

(1) Notar ima pečat i štambilj.

(2) Oblik, sadržaj, način izdavanja, korištenje i čuvanje pečata i štambilja notara uređuje svojim propisom Pravosudna komisija.

Član 40

Službeni potpis notara

Notar je obavezan dostaviti predsjedniku suda potpis koji namjerava upotrebljavati prilikom poduzimanja službenih radnji. Notar uz potpis navodi i svoje službeno svojstvo.

III. NOTARSKA KOMORA

Član 41

Članstvo u notarskoj komori

(1) Svi notari sa teritorije Distrikta moraju biti članovi ili Notarske komore Federacije BiH ili Notarske komore Republike Srpske.

(2) Notari sa teritorije Distrikta mogu birati notarsku komoru u koju će se učlaniti.

(3) Prava i obaveze notara prema nadležnoj notarskoj komori utvrđuju se ovim zakonom i statutom i propisima nadležne notarske komore.

Član 42

Pravni lijek protiv odluka notarske komore

Protiv konačnih i obavezujućih odluka tijela nadležne notarske komore kojima se odlučuje o pravima i dužnostima notara, zamjenika notara, notarskih pomoćnika i drugih lica uposlenih kod notara, može se uložiti žalba kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana prijema konačne odluke.

IV. NADLEŽNOSTI NOTARA

Član 43

Poslovi notara

(1) Notar je nadležan za notarsku obradu isprava, izdavanje potvrda, kao i ovjeru potpisa, rukoznaka i prijepisa.

(2) Notar može obavljati ostale poslove koji su mu prema ovom zakonu dopušteni.

Član 44

Notarska obrada isprave

(1) Notarska obrada isprave znači da je isprava u cijelosti sačinjena od notara, u skladu sa odredbama članova od 48 do 63 ovog zakona, te da dokazuje izjave sadržane u ispravi, koje su stranke dale pred notarom i koje su one svojim potpisom odobrile.

(2) Stav 1 ovog člana ne isključuje mogućnost da nacrt teksta isprave mogu sačiniti stranke ili njihovi zakonski zastupnici.

Član 45

Ovjera i potvrda

Ovjera i potvrda znači da je isprava sačinjena u skladu sa odredbama članova od 66 do 75 ovog zakona.

Član 46

Nalog suda ili organa vlasti

Sud ili drugi organ vlasti mogu notaru, uz njegovu saglasnost, povjeriti vršenje drugih poslova, koji su u saglasnosti sa njegovom djelatnošću. Tu spadaju naročito:

1. potpisivanje i pečaćenje ostavinske imovine i stečajne mase,

2. procjene i javne prodaje /licitacije/ pokretnih stvari i nekretnina u vanparničnom postupku, osobito dobrovoljne prodaje,

3. dioba prodajne cijene u izvršnom postupku.

V. OBAVEZA NOTARSKE OBRADE ISPRAVA

Član 47

Pravni poslovi čiju obradu mogu obaviti notari

(1) Pravni poslovi za čiju je pravnu valjanost neophodna notarska obrada isprava odnose se na:

1. pravne poslove o regulisanju imovinskih odnosa između bračnih drugova, kao i između lica koja žive u vanbračnoj životnoj zajednici;

2. raspolaganje značajnim dijelovima imovine maloljetnih i poslovno nesposobnih lica;

3. pravne poslove kojima se obećava neka radnja kao poklon, s tim što se nedostatak notarske forme u ovom slučaju nadomiješta izvršenjem obećane radnje;

4. pravne poslove, čiji je predmet prijenos ili sticanje vlasništva ili drugih stvarnih prava na nekretninama;

5. osnivačke akte privrednih društava i utvrđivanje njihovih statuta, kao i svaku promjenu statuta.

(2) Pravni poslovi koji, protivno stavu 1 ovog člana, nisu obrađeni kao notarske isprave, su ništavi.

(3) Nezavisno od odredbe stava 1 ovog člana, obaveze notarske obrade isprava mogu biti predviđene i drugim zakonima.

(4) Stranke imaju pravo da zahtijevaju notarsku obradu isprava i za druge pravne poslove, koji nisu navedeni u stavu 1 ili 3 ovog člana.

(5) Odredbe ovog člana vrijede samo dok ne budu zamijenjene posebnim propisima o obavezi notarske obrade isprava, koji ih izričito, u cjelini ili u dijelovima, stavljaju van snage.

(6) Pripremu akata za notarsku obradu i ovjeru isprava, kao i zastupanja stranaka pred notarima, mogu vršiti advokati.

VI. PRAVILA POSTUPKA O NAČINU POSLOVANJA NOTARA

1. Opće odredbe o notarskoj obradi isprava

Član 48

Sadržaj izvornika notarske isprave

Izvornik notarske isprave (u daljem tekstu: izvornik) mora sadržavati:

1. podatke o notaru koji sudjeluje u sastavljanju izvornika (prezime, ime i sjedište notara),

2. podatke o strankama (prezime, ime, zanimanje i adresu), te podatke o eventualnim svjedocima i tumačima/prevodiocima,

3. način na koji je utvrđen identitet lica pod tačkom 2 ovog člana,

4. tekst pravnog posla s naznakom eventualnih punomoći ili priloga,

5. napomenu da je izvornik strankama pročitan ili da je postupljeno po odredbama člana 61 stav 2, člana 62 stav 1 i člana 63 ovog zakona,

6. dan, mjesec, godinu i mjesto, a kada to zakon ili stranke zahtijevaju, i sat kada je izvornik sastavljen,

7. potpis lica pod tačkama 1 i 2 ovog člana i pečat notara koji je sastavio izvornik.

Član 49

Provedbeni postupak

Pravosudna komisija će svojim propisom bliže regulisati način pisanja, obilježavanja, ispravljanja grešaka, povezivanja i obilježavanja isprava s više stranica, čuvanje i izdavanje isprava i druga pitanja od značaja za valjanost notarskih isprava.

Član 50

Način pisanja izvornika

(1) Izvornici se moraju otkucati pisaćim ili drugim strojem, jasno i čitko. Izuzetno, izvornici se mogu pisati rukom, i to samo trajnom tintom.

(2) Kratice u izvorniku smiju se upotrebljavati samo ako su uobičajene i opće poznate, s tim da se prazna mjesta u tekstu popunjavaju crtama.

Član 51

Potpis i pečat

(1) Notar je obavezan izvornik vlastoručno potpisati, navodeći svoje ime i dodatak "notar’. Pored potpisa stavit će svoj službeni pečat. Na kraj izvornika, ali iznad potpisa notara, stavljaju se i potpisi stranaka, te svjedoka, ako su i oni sudjelovali u sastavljanju izvornika.

(2) Ako je stranka nepismena, to će se u izvorniku naznačiti. Ako stranka ne može pisati, u izvorniku će se naznačiti i razlog zbog čega ne može pisati.

Član 52

Izmjene i dopune

Ako se u izvorniku moraju izvršiti izmjene ili dopune, to će se učiniti na kraju izvornika s tim što se mora navesti na koji se dio teksta izvornika izmjene ili dopune odnose. Izmjene i dopune potpisuju stranke i notar, ako su te izmjene i dopune unesene u izvornik nakon što je on potpisan.

Član 53

Precrtavanje riječi

(1) U izvorniku se ne smije ništa brisati.

(2) Ako neka riječ treba da bude precrtana, to se čini na način da ona ostane čitka. Broj precrtanih riječi navodi se na kraju izvornika s oznakom strane i reda izvornika i broja precrtanih riječi. Takvu napomenu stranke potpisuju po pravilima koja se primjenjuju za potpisivanje izmjena i dopuna u izvorniku (član 52).

Član 54

Postupak notarske obrade isprave

(1) U okviru postupka notarske obrade isprave, notar mora provjeriti da li su stranke sposobne i ovlaštene za poduzimanje i zaključivanje pravnog posla.

(2) Notar mora ispitati stvarnu volju stranaka, objasniti situaciju, stranke poučiti o pravnim efektima posla i njihove izjave jasno i nedvosmisleno pismeno sastaviti u obliku notarskog izvornika. Pri tome, notar mora paziti da se isključe sve zabune i sumnje tako da neiskusne i nevješte stranke ne budu oštećene.

(3) Izvornik se mora strankama pročitati u prisustvu notara, neposrednim pitanjima notar se uvjerava da sadržaj izvornika odgovara volji stranaka, nakon toga stranke moraju odobriti i svojeručno potpisati taj izvornik. Prije potpisa stranaka, mora se konstatovati da se ovako postupilo.

(4) Prilozi se također moraju pročitati, osim kad se stranke odreknu tog prava ili izjave da su upoznate sa sadržajem priloga. Ovo mora biti zabilježeno u izvorniku. Sastavljanje izvornika može se vršiti samo onda, kada prilikom čitanja izvornika prilozi stoje na raspolaganju strankama.

Član 55

Obaveza upozoravanja i pouke

(1) Ako stranke žele da se u izvornik unesu nejasne, neprecizne ili dvosmislene izjave, koje bi mogle dati povoda sporovima, ili ne bi imale željeni učinak, ili bi se opravdano moglo smatrati da im je svrha da se neka od stranaka ošteti, notar na to upozorava stranke i daje im odgovarajuća uputstva.

(2) Ako stranke ipak žele da se takve izjave unesu, notar može odbiti da sačini izvornik, ili ih kao takve unijeti u izvornik, u kom slučaju notar u tom izvorniku posebno napominje da je stranke upozorio na posljedice takvih izjava.

Član 56

Utvrđivanje identiteta

(1) Ako notar ne poznaje stranke lično i po imenu, njihov identitet utvrdit će uvidom u ličnu kartu ili pasoš, ili drugi lični dokument. Ako to nije moguće, njihov identitet mora potvrditi drugi notar ili dva svjedoka.

(2) U izvorniku notar navodi da li poznaje stranke, odnosno na koji je način utvrdio njihov identitet, tačno navodeći imena, zanimanja i adrese svjedoka, datum izdavanja i broj isprave upotrijebljene za utvrđivanje identiteta i organ vlasti koji je ispravu izdao.

Član 57

Pozivanje svjedoka

(1) Ako je neka od stranaka nepismena, potrebna su dva svjedoka pri sastavljanju notarskog izvornika.

(2) U ostalim slučajevima, od notara i stranaka zavisi da li će pri sastavljanju notarskog izvornika biti pozvani svjedoci.

(3) Umjesto dva svjedoka može se pozvati drugi notar.

Član 58

Uslovi koje moraju ispunjavati svjedoci

(1) Svjedoci moraju biti punoljetni i znati jedan od službenih jezika, a jedan od svjedoka mora znati čitati i pisati.

(2) Identitet svjedoka utvrđuje se na način predviđen u odredbama člana 56 ovog zakona.

Član 59

Lica koja ne mogu biti svjedoci

Svjedoci ne mogu biti:

1. lica koja ne mogu valjano svjedočiti uslijed svojih duševnih ili tjelesnih nedostataka,

2. lica koja su zaposlena kod notara koji obavlja službenu radnju,

3. lica koja mogu imati korist od posla čije zaključivanje svjedoče,

4. lica koja su povezana sa strankom ili sa licem koje od notarske radnje ima bilo kakvu korist, ili sa samim notarom na način koji može predstavljati osnov za izuzeće notara.

Član 60

Prisustvo svjedoka

(1) Osim ako zakonom nije drugačije određeno, svjedoci ili drugi notar moraju biti prisutni najkasnije kad notar čita strankama izvornik i kad ga oni potpisuju.

(2) Ako to stranke zahtijevaju, svjedoci mogu biti, osim ako za pojedine slučajeve nije drugačije određeno, isključeni za vrijeme čitanja izvornika, ali u tom slučaju stranke moraju potpisati izvornik u prisustvu svjedoka i izjaviti da su izvornik pročitale ili da im je bio pročitan i da odgovara njihovoj volji. Sve ovo će se naznačiti u notarskom izvorniku.

Član 61

Gluha, nijema ili gluhonijema stranka koja je pismena

(1) Gluha stranka koja je pismena mora lično pročitati izvornik i izričito izjaviti da ga je pročitala i da odgovara njenoj volji.

(2) Nijema ili gluhonijema stranka koja je pismena mora na izvorniku svojeručno napisati da ga je pročitala i da ga odobrava. Takve izjave moraju se unijeti u izvornik ispred potpisa.

(3) U izvorniku mora biti naznačeno da li se postupilo prema odredbama stavova 1 i 2 ovoga člana.

Član 62

Gluha, nijema, slijepa ili gluhonijema stranka koja je nepismena

(1) Ako je gluha stranka nepismena ili ako je nijema ili gluhonijema stranka nepismena, pored svjedoka, mora se pozvati i jedno lice koje se s njom može sporazumjeti znakovima. To lice mora imati svojstvo svjedoka i ne mora biti pismeno. To lice može biti u srodstvu s gluhom, nijemom ili gluhonijemom strankom, ako nema lični u pravnom poslu koji je predmet izvornika.

(2) Ako je neka od stranaka slijepa, gluha ili nijema, svjedoci moraju biti prisutni kada stranke daju izjavu o raspolaganju koja se unosi u izvornik, ili prilikom čitanja cijelog izvornika strankama, ili kad ga oni sami čitaju ili onda kada stranke izjavljuju svoj pristanak i kad potpisuju izvornik. Ovo se navodi u izvorniku.

(3) Notar se mora uvjeriti da li se lice od povjerenja zna sporazumjeti putem znakova s gluhom, nijemom ili gluhonijemom strankom i u izvorniku navesti da se u to uvjerio.

Član 63

Tumač

(1) Ako neka od stranaka ne zna ni jedan od službenih jezika, pored svjedoka iz stava 1 člana 57 ovog zakona, mora se pozvati i sudski tumač. U izvorniku će se naznačiti da se ovako postupilo.

(2) Tumač može biti i lice zaposleno kod notara, ali također mora imati sva druga svojstva svjedoka.

(3) Tuma č nije potreban ako notar i oba svjedoka, odnosno drugi notar vladaju jezikom stranke iz stava 1 ovog člana.

(4) U slučaju iz stava 3 ovoga člana, svjedoci se ne mogu isključiti za vrijeme čitanja izvornika. U izvorniku će se naznačiti zašto nije pozvan tumač.

(5) Kad je tumač potreban, notar će nastojati da preko njega sazna stvarnu volju stranaka, i prema toj volji na jednom od službenih jezika sastaviti izvornik, koji će tumač prevesti strankama. Ako to stranka traži, napisat će se prijevod izvornika na jezik stranke i priložiti uz izvornik.

(6) Notar treba da upozori stranke da mogu zahtijevati pismeni prijevod i prilaganje istog uz izvornik. U izvorniku treba biti navedeno da li se ovako postupilo i da li su se stranke odrekle tog prava.

2. Izvršne isprave notara

Član 64

Izvršna isprava

(1) Isprave notara su izvršne isprave ukoliko su sačinjene u propisanoj formi i ako se njima odobrava potraživanje određenog novčanog iznosa ili davanje određene količine drugih zamjenjivih stvari ili vrijednosnih papira, a dužnik je u ispravi pristao na izvršenje bez odlaganja.

(2) Na osnovu isprave notara, na osnovu koje je u zemljišnim knjigama upisana hipoteka nad određenom nekretninom, može se u svrhu plaćanja osiguranog potraživanja, neposredno nakon dospjelosti, zahtijevati izvršenje na toj nekretnini, ako je dužnik u izvorniku na ovo izričito pristao.

(3) Za izvršnost isprava iz stavova 1 i 2 ovog člana nije potrebna nikakva daljnja aktivnost izvršnog suda.

Član 65

Pobijanje izvršenja

Izvršenje isprave notara može se pobijati po odredbama zakona kojim je regulisan izvršni postupak.

3. Notarske potvrde i ovjere

Član 66

Potvrde i ovjere

(1) O stvarima, koje su regulisane u članovima od 67 do 75 ovog zakona, notar izdaje potvrde ili ovjere.

(2) Ako odredbama članova od 67 do 75 ovog zakona nije drugačije propisano, kod potvrda i ovjera je, umjesto izvornika, u smislu člana 48 ovog zakona, dovoljna isprava koja mora sadržavati svjedočenje notara, njegov potpis, pečat, kao i mjesto i datum izdavanja.

Član 67

Ovjera prijepisa

(1) Notar ovjerava samo prijepis koji je sastavljen u notarskoj kancelariji, odnosno sačinjen uz pomoć aparata za fotokopiranje u notarskoj kancelariji. Fotokopija isprave se tretira jednako kao i prijepis.

(2) Prijepis se mora slagati s ispravom u pisanju, interpunkciji i skraćivanju riječi. Ako su u izvorniku neka mjesta preinačena, brisana, precrtana, umetnuta ili dodana, to se mora navesti u ovjeri. U ovjeri će se navesti je li isprava poderana, oštećena, ili na drugi način sumnjiva po formi, osim ako to već nije vidljivo iz samog prijepisa ili fotokopije.

(3) Notar mora tačno uporediti prijepis s izvornikom i utvrditi da li se slažu, i ako se slažu, potvrdit će to na samom prijepisu, navodeći, pored toga, da je to prijepis isprave koju je stranka označila kao izvornik, ili da je to prijepis ovjerenog ili običnog prijepisa isprave, i da li je kao takav taksiran, da li je pisan rukom ili strojem ili nekim drugim mehaničkim ili hemijskim sredstvom, olovkom ili perom, i gdje se, po njegovom znanju ili po tvrđenju stranke, nalazi izvornik, a ako ga je stranka donijela, ime i adresu te stranke.

(4) Ako se na ispravi nalazi kakva primjedba ili klauzula i ona će se unijeti u prijepis.

(5) Kad se ovjerava prijepis jednog dijela isprave ili izvod iz isprave, iz prijepisa se mora jasno razabrati koji su dijelovi isprave ostali neprepisani.

Član 68

Ovjera izvoda iz trgovačkih ili poslovnih knjiga

Pri ovjeri izvoda iz trgovačkih ili poslovnih knjiga, notar upoređuje izvod s odnosnim stavkama izvorne knjige i na izvodu piše klauzulu ovjere, s primjedbom da se izvod potpuno slaže s odgovarajućim stavkama izvorne knjige. U izvodu će se naznačiti i datum pregleda trgovačke, odnosno poslovne knjige.

Član 69

Ovjera potpisa

(1) Notar može potvrditi da je stranka lično, svojeručno potpisala ispravu, ili stavila svoj potpis na ispravu, ili da je potpis, koji je već na ispravi, stranka pred njim potvrdila kao svoj.

(2) Identitet stranke mora se utvrditi u skladu s odredbama člana 56 ovog zakona.

(3) Ovjera se stavlja na izvornu ispravu uz naznaku na koji je način utvrđen identitet, i dodatak da je potpis vjeredostojan, nakon čega se stavlja datum, potpis i službeni pečat notara.

(4) Notar je dužan provjeriti ispravu samo u smislu da li po zakonu postoje razlozi za odbijanje vršenja službene radnje.

(5) Ukoliko su ispunjeni uslovi stava 4 ovog člana, notar može ovjeriti i potpis na ispravi, koja nije sastavljena na službenom jeziku.

(6) Ako je stranka slijepa ili nepismena, notar će joj pročitati ispravu prije nego što ovjeri potpis, a ako notar ne zna jezik na kome je isprava napisana, ispravu će pročitati sudski tumač, što će se navesti u ovjeri.

(7) Ako se ovjerava potpis lica koje zastupa pravno lice ili organizaciju, notar može u ovjeri potvrditi da se to lice potpisalo za pravno lice ili organizaciju samo ako je notar prethodno utvrdio da je to lice ovlašteno to učiniti.

Član 70

Potvrda o vremenu predočavanja isprava

(1) Vrijeme kad je isprava predočena notaru, ili nekom drugom licu u prisustvu notara, potvrđuje se na samoj ispravi uz tačnu naznaku dana, mjeseca, godine, a ako to stranka zahtijeva, i sata.

(2) Ako to stranka zahtijeva, mora se utvrditi i identitet lica koje je ispravu predočilo i lica kojem je isprava predočena. U potvrdi će se naznačiti na koji je način utvrđen identitet tih lica.

Član 71

Potvrda da je neko lice živo

(1) Notar može potvrditi da je neko lice živo ako ga poznaje lično ili po imenu, ili ako je njegov identitet utvrdio na način predviđen članom 56 ovoga zakona.

(2) U izvorniku isprave, koji se izdaje stranci, potvrdit će se da je to lice bilo pred notarom, uz naznaku dana, mjeseca i godine, a na zahtjev stranke, i sata kad se to dogodilo i kako je utvrđen njegov identitet.

Član 72

Potvrda o ovlaštenju za zastupanje

(1) Notar je ovlašten izdati potvrdu o ovlaštenju za zastupanje ako to ovlaštenje proizilazi iz sudskog ili drugog registra. Takva potvrda ima istu dokaznu snagu kao i potvrda registarskog suda.

(2) Notar će potvrdu iz stava 1 ovoga člana izdati samo ako je prethodno obavio uvid u registar i ovjereni izvod iz registra. U potvrdi će se naznačiti dan uvida u registar, odnosno dan izdavanja izvoda iz registra.

Član 73

Potvrde o drugim činjenicama iz registra

(1) Notar može izdati potvrdu o postojanju ili sjedištu nekog pravnog lica, o statusnim promjenama ili drugim pravno važnim činjenicama, ako one proizilaze iz javnog registra.

(2) U slučaju iz stava 1 ovoga člana, notar je dužan postupati na način koji je propisan u članu 72 stav 2 ovog zakona.

Član 74

Potvrđivanje zaključaka organa pravnog lica

(1) Ako je notar pozvan da potvrdi zaključak skupštine ili sjednice nekog drugog tijela pravnog lica, u zapisnik će unijeti dan i vrijeme sjednice. Dužan je opisati sve što se u njegovom prisustvu događalo, predlagalo i izjavilo, a posebno zaključke donesene na sjednici, u mjeri u kojoj je to važno za prosuđivanje pravilnosti postupka. On će potvrditi i sve drugo što je zakonom propisano.

(2) Zapisnik iz stava 1 ovoga člana potpisat će i lice koje je predsjedavalo sjednici.

(3) Na zahtjev se može utvrditi i identitet predsjednika i drugih lica koja su bila prisutna sastanku, a u zapisniku će se navesti kako je njihov identitet utvrđen.

Član 75

Potvrda činjenica

(1) Na zahtjev zainteresovanih lica, notar može potvrditi činjenice koje su se dogodile u njegovom prisustvu, poput pregovora o ponudama, licitacijama, žrijebanjima ili izjavama lica o činjenicama i stanjima za koje je notar sam ili uz sudjelovanje stručnih lica saznao.

(2) O potvrđivanju činjenica iz stava 1 ovoga člana notar će sastaviti izvornik, u kojem će se navesti mjesto, vrijeme, imena i adrese stranaka i drugih sudionika te tačan opis onoga što se u njegovom prisustvu dogodilo ili što je utvrdio. Izvornik će potpisati svi sudionici. Ako koji od sudionika odbije potpisati izvornik, notar će to naznačiti u izvorniku.

(3) U izvorniku iz stava 2 ovoga člana posebno će se naznačiti kako je utvrđen identitet stranaka na koje se potvrda odnosi.

Član 76

Propisi o sudskom postupku

Odredbama članova od 67 do 75 ovog zakona, ne utiču na propise kojima se određuje nadležnost i sudski postupak za poduzimanje radnji na koje se te odredbe odnose.

4. Čuvanje i izdavanje otpravaka i prijepisa izvornika

Član 77

Čuvanje izvornika isprava

Isprava koju je u skladu s ovim zakonom sačinio notar predstavlja izvornik isprave koji čuva notar u svojoj arhivi. U toj arhivi notar čuva sve isprave koje, u skladu sa zakonom, sačini u vršenju službe notara.

Član 78

Otpravak izvornika

(1) Kad notar sačini izvornik, obavezan je strankama izdati otpravak izvornika.

(2) Otpravak izvornika mora po formi, sadržaju i drugim pitanjima u cjelini odgovarati izvorniku, mora biti označen kao otpravak i u pravnom smislu može zamijeniti izvornik.

(3) Ako je izvornik izdat, ne može se više o njemu izdati otpravak nego samo prijepis izvornika.

Član 79

Izdavanje otpravaka izvornika

(1) Osim ako izvornikom nije drugačije određeno, otpravak izvornika može se izdati samo:

1. licima koja su pravni posao sadržan u ispravi zaključila u svoje ime,

2. licima u čije ime je taj pravni posao zaključen,

3. licima u čiju korist je taj pravni posao zaključen,

4. pravnim nasljednicima lica pod tačkom od 1 do 3 stava 1 ovog člana.

(2) Ako su zbog prestanka rada notara, notarske isprave, drugi spisi i dokumentacija predati na čuvanje sudu ili drugom organu vlasti ili drugom notaru, izdavanje isprava iz stava 1 ovog člana, vrše ti organi, odnosno notar kod kojih se nalaze na čuvanju ti spisi, odnosno zamjenik notara koji ga mijenja kad on ne radi.

Član 80

Otpravak izvornika u svrhu izvršenja

(1) Otpravak izvornika u svrhu izvršenja izdaje se licima koja su u izvorniku označena kao povjerioci, odnosno njihovi nasljednici, pod uslovom da je dokazano da su ispunjeni uslovi za izvršnost izvornika u skladu sa članom 64 ovog zakona.

(2) O izvršnom izvorniku može se, osim u slučajevima predviđenim u stavu 3 ovog člana, izdati samo jedan otpravak izvornika u svrhu izvršenja.

(3) Ponovni otpravak izvornika u svrhu izvršenja još neizvršenog otpravka izvornika iz stava 1 ovog člana, može se izdati samo:

1. ako sva lica iz člana 79 stavovi 1 i 2 ovoga zakona ili njihovi pravni nasljednici na to pristanu. Taj pristanak mora biti notarski obrađen bilješkom na samom izvorniku, potpisanom od stranke, ili posebnom ovjerenom ispravom, koja će se priložiti uz izvornik,

2. ako je ranije izdati otpravak izvornika zbog nekog nedostatka vraćen notaru ili ako je uništen, oštećen ili na drugi način postao neupotrebljiv,

3. ako sud, na čijem području notar ima svoje sjedište, na prijedlog stranke, naredi da mu se izda novi otpravak izvornika. Takvu će naredbu sud izdati ako stranka dokaže da je neophodno da joj se izda novi otpravak izvornika.

Član 81

Prijepisi izvornika

Ako samim izvornikom nije drugačije određeno, ovjereni i obični prijepisi izvornika o pravnim poslovima među živima, mogu se izdavati i svjedocima, licima koja iz tog pravnog posla ostvaruju određenu korist, zakonskim zastupnicima, ili nasljednicima i drugim univerzalnim pravnim nasljednicima lica koja iz tog pravnog posla ostvaruju određenu korist, kad god to oni zatraže. Tim licima je dozvoljeno da u svako doba imaju uvid u te isprave.

Član 82

Otpravak ili prijepis izvornika izjava posljednje volje

Otpravci ili prijepisi izvornika koji se odnosi na izjavu posljednje volje ili odredbe u slučaju smrti koje je sastavio notar ili koje su njemu predate u pismenoj formi, osim ako izvornikom nije drugačije određeno, mogu se izdati samo ostavitelju dok živi ili licu koje on na to izričito ovlasti ovjerenom punomoći. Poslije smrti ostavitelja, takvi otpravci ili prijepisi izvornika mogu se izdati samo poslije proglašenja posljednje volje. Dan proglašenja posljednje volje zabilježit će se na otpravku ili na prijepisu izvornika.

Član 83

Strane notarske isprave

(1) Notarske isprave izdate u drugoj zemlji imaju recipročno ista pravna dejstva kao i notarske isprave izdate po ovom zakonu.

(2) Strane notarske isprave ne mogu u Distriktu imati pravno dejstvo koje nemaju po zakonu koji se u datoj zemlji primjenjivao u vrijeme njihovog izdavanja.

5. Pravna zaštita

Član 84

Postupak pravne zaštite

(1) Nezadovoljna stranka ima pravo uložiti žalbu Pravosudnoj komisiji ukoliko notar nije poduzeo traženu službenu radnju, ili zbog toga što sadržaj i forma tražene radnje nisu u skladu sa zakonom, ili zbog toga što odgađa njeno poduzimanje.

(2) Pravosudna komisija dužna je rješenjem narediti notaru da poduzme traženu službenu radnju i odrediti mu rok za izvršenje te radnje. Notar je dužan postupiti po tom rješenju.

6. Preuzimanje isprava, novca i vrijednosnih papira radi čuvanja ili predaje

Član 85

Čuvanje i predaja isprava

(1) Notar je dužan preuzeti na čuvanje isprave svih vrsta, s tim što ima pravo odbiti da preuzme na čuvanje ispravu za koju ocijeni da za to postoje opravdani razlozi.

(2) O preuzimanju isprava sastavit će se izvornik, u kojem će se navesti mjesto i vrijeme preuzimanja, prezime i ime, zanimanje i adresa lica koje je ispravu predalo, razlog zbog koga je položena i kome je treba izdati. Izvornik će potpisati lice koje je ispravu predalo i notar. Na izvornik će notar staviti svoj službeni pečat.

(3) Ako se isprava pošalje notaru pismom, o tome će se sastaviti izvornik u skladu sa stavom 2 ovoga člana. Pismo zamjenjuje potpis lica koje je ispravu predalo.

(4) Notar će o preuzimanju isprave izdati potvrdu. Ako je isprava poslata poštom, potvrda će se poštom poslati pošiljaocu.

(5) Notar je dužan utvrditi identitet lica kome predaje ispravu, u skladu sa odredbama člana 56 ovoga zakona. Primalac je dužan potvrditi primitak isprave svojim potpisom na izvorniku.

Član 86

Čuvanje gotovog novca i vrijednosnih papira

(1) Notar može preuzeti na čuvanje gotov novac, mjenice, čekove, javne obveznice i druge vrijednosne papire, a dužan ih je preuzeti samo onda kad su mu, u povodu sastavljanja notarskog izvornika, predati zato da bi ih uručio određenom licu ili da bi ih položio kod određenog organa vlasti.

(2) Ako preuzimanje nije potvrđeno prilikom sastavljanja notarskog izvornika, o preuzimanju će se sastaviti drugi izvornik u kome će se tačno naznačiti brojevi upisnika i depozitne knjige, mjesto i vrijeme preuzimanja, naznaka iznosa novca, vrijednosti preuzetih papira te ime lica koje ih je predalo i njegovu izjavu o tome šta s njima treba učiniti. Notar će o preuzimanju izdati stranci potvrdu u kojoj će specificirati novac i vrijednosne papire koji su mu predati.

(3) Ako se novac i vrijednosni papiri notaru pošalju pismom, o tome će notar sastaviti izvornik, u skladu sa stavom 2 ovog člana. Pismo se prilaže uz izvornik.

Član 87

Odvojeno čuvanje i predaja novca i vrijednosnih papira

(1) Preuzeti novac i vrijednosne papire notar je dužan čuvati odvojeno od svog novca i vrijednosnih papira, u posebnom omotu, na kome će navesti sadržaj koverte i ime stranke. Novac koji mu je povjeren notar mora čuvati na posebnom računu kod banke ili druge finansijske organizacije, koji ne može biti dostupan u okviru prinudnog izvršenja protiv notara.

(2) Preuzeti novac i vrijednosne papire notar će bez odgađanja predati organu vlasti ili licu kome se imaju predati, nakon što utvrdi

njegov identitet. Primalac će prijem potvrditi na spisu ili u depozitnoj knjizi.

Član 88

Obaveza vraćanja

(1) Ako notar ne može izvršiti naloženu mu predaju u određenom roku, može po proteku tog roka, a ako rok nije određen, najkasnije u roku od petanest dana od dana preuzimanja, bez odlaganja vratiti stranci preuzete vrijednosti ili, ako to nije moguće, može ih predati nadležnom sudiji na čuvanje i o tome obavijestiti predavatelja preporučenim pismom ili na drugi pouzdan način.

(2) Depozit kod notara ima isti efekat kao i sudski depozit.

(3) Odredbe članova od 85 do 87 ovog zakona primijenit će se na odgovarajući način i u slučaju u kome notar kao sudski povjerenik preuzme ostavinske isprave, novac, vrijednosne papire ili dragocjenosti.

VII. POSLOVNE KNJIGE NOTARA

Član 89

Poslovne knjige

(1) Notar vodi slijedeće poslovne knjige:

1. opći poslovni upisnik, u koji se upisuju svi notarski izvornici i ovjere potpisa,

2. imenik lica koja su pred notarom predala kakvo raspolaganje za slučaj smrti, s oznakom broja odnosnog spisa,

3. depozitnu knjigu o preuzetom i izdatom tuđem novcu, vrijednosnim papirima i dragocjenostima, u koju se, pored tačne oznake preuzetog depozita, treba unijeti ime i adresa deponenta te onoga kome se predmet treba predati,

4. upisnik poslova koje je sud ili koji drugi organ vlasti povjerio notaru, s abecednim imenikom,

5. zajednički abecedni imenik stranaka za njegove upisnike, te za depozitnu knjigu.

(2) Pravosudna komisija propisuje sadržaj, obrasce i način vođenja poslovnih knjiga iz stava 1 ovog člana.

VIII. ČUVANJE ISPRAVA I SPISA

Član 90

Obaveza čuvanja

Notar je dužan sve notarske isprave koje je sam sastavio, kao i isprave koje je preuzeo na čuvanje, čuvati pod ključem, odvojeno od drugih spisa.

Član 91

Čuvanje u slučaju prestanka notarske djelatnosti

(1) Ako notar prestaje sa radom dužan je o tome odmah obavijestiti Pravosudnu komisiju, a istovremeno je dužan poduzeti sve potrebne radnje radi čuvanja notarskih spisa, predmeta, poslovnih knjiga, pečata i štambilja i druge dokumentacije odnosno novca i drugih vrijednosnih papira koji se kod njega nalaze na čuvanju.

(2) Pravosudna komisija će rješenjem odrediti lica za preuzimanje spisa i druge dokumentacije iz stava 1 ovog člana i odrediti mjesto čuvanja tih spisa i dokumentacije. Pri obavljanju poslova iz stava 1 ovog člana, ova lica postupaju u skladu sa odredbama ovog zakona i propisu iz člana 92 ovog zakona.

Član 92

Propisi o postupku

Pravosudna komisija propisuje postupak preuzimanja, čuvanja i korištenja spisa, dokumentacije, novca, vrijednosnih papira i drugih pismena iz člana 91 ovog zakona.

IX. DISCIPLINSKA ODGOVORNOST NOTARA

Član 93

Disciplinska odgovornost

(1) Notar disciplinski odgovara za povrede službene dužnosti koje učini svojom krivicom.

(2) Notar disciplinski odgovara samo za radnje utvrđene ovim zakonom.

(3) Odgovornost za krivično djelo ili prekršaj ne isključuje disciplinsku odgovornost notara, ako vrsta povrede predstavlja i povredu službene dužnosti notara.

Član 94

Povrede službene dužnosti

Notar čini povrede službene dužnosti:

1. ako se pri sastavljanju notarskih isprava ne pridržava odredaba ovog zakona,

2. ako potvrdi da se u njegovom prisustvu dogodilo nešto što se ustvari nije dogodilo,

3. ako protivno tarifi zaračunava ili traži veću naknadu, ili ako kao sudski povjerenik vrši pritisak na stranke da ga postave za svog zastupnika,

4. ako uz obećanje da će sniziti naknadu, preko posrednika ili na drugi nedoličan način traži stranke,

5. ako zastupa stranku ili sastavlja isprave u slučajevima u kojima mu je to zakonom zabranjeno,

6. ako ne postupi po pravosnažnim odlukama sudova i nadzornih tijela,

7. ako neuredno vodi poslovne knjige,

8. ako na javnoj licitaciji, ili tokom kojeg drugog postupka koji vodi kao notar, ili kao povjerenik suda, ili kao zastupnik stranaka, kupi za sebe ili za svoje srodnike stvar koja se prodaje, ili kupi stvari, nasljedna ili druga prava,

9. ako obavlja za plaću državnu ili koju drugu stalnu javnu ili privatnu službu, ako se bavi trgovinom ili posredničkim poslovima, ili zanimanjem koje nije u skladu sa ugledom, čašću ili nezavisnošću notara,

10. ako sklapa poslove pod svojim imenom za druge ili pod tuđim imenom za sebe ili ako je stranka u poslovima u kojima poduzima službene radnje kao notar ili sudski povjerenik,

11. ako novac koji mu je povjeren na čuvanje, uloži na svoje ime protivno odredbama ovoga zakona,

12. ako preuzme obavezu jemstva ili odgovornosti u poslovima koji se zaključuju uz njegovo sudjelovanje u svojstvu notara,

13. ako za vrijeme suspenzije iz službe obavlja poslove notara,

14. ako ne osigurava rad notarskog pomoćnika, u skladu sa ovim zakonom.

Član 95

Disciplinske kazne

Za povredu službene dužnosti notaru se mogu izreći slijedeće disciplinske kazne:

1. pismeni ukor,

2. novčana kazna u visini od 2.500,00 KM do 25.000,00 KM,

3. privremeno oduzimanje prava na obavljanje službe notara u trajanju do godinu dana.

Član 96

Disciplinski postupak

(1) Postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti notara pokreće Pravosudna komisija.

(2) Za provođenje disciplinskog postupka nadležna je nadležna notarska komora.

(3) U svrhu sprovođenja disciplinskog postupka formiraju se disciplinska vijeća prvog i drugog stepena. Sastav i način izbora prvostepenog i drugostepenog disciplinskog vijeća, kao i njihov metod rada propisuje nadležna notarska komora.

(4) Postupak disciplinske odgovornosti vodi se po pravilima koja utvrdi nadležna notarska komora.

Član 97

Žalba protiv rješenja o disciplinskoj kazni

(1) Disciplinske kazne izriče rješenjem prvostepeno disciplinsko vijeće nadležne notarske komore.

(2) Na rješenje iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba drugostepenom disciplinskom vijeću nadležne notarske komore.

(3) Žalba se izjavljuje u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(4) Rješenje doneseno po žalbi je konačno.

Član 98

Privremeno udaljavanje notara iz službe

(1) Ako je protiv notara pokrenut disciplinski postupak, može se donijeti rješenje o njegovom privremenom udaljenju iz službe, ako je to nužno radi zaštite časti i ugleda službe ili radi osiguranja interesa stranaka.

(2) Notar će biti privremeno udaljen iz službe ako je protiv njega podignuta optužnica ili određen pritvor zbog krivičnog djela počinjenog s predumišljajem, ili ako izdržava kaznu zatvora do šest mjeseci.

(3) Rješenje o privremenom udaljenju, u skladu sa odredbama stavova 1 i 2 ovog člana, donosi prvostepeno disciplinsko vijeće.

(4) Protiv rješenja o udaljenju iz službe, notar može izjaviti žalbu drugostepenom disciplinskom vijeću u roku od 15 dana od dana prijema rješenja o udaljenju iz službe.

(5) Izjavljena žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(6) Drugostepeno disciplinsko vijeće obavezno je odlučiti po žalbi najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

(7) Rješenje drugostepenog disciplinskog vijeća doneseno po žalbi je konačno.

Član 99

Disciplinska odgovornost lica zaposlenih kod notara

Odredbe ovog zakona o disciplinskoj odgovornosti notara shodno se primjenjuju i na disciplinsku odgovornost notarskog pomoćnika, zamjenika notara, vršioca dužnosti notara i stručnog saradnika.

Član 100

Opća mogućnost pokretanja postupka pred sudom

Protiv konačnih odluka disciplinskih organa nadležne notarske komore može se pokrenuti postupak pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema konačne odluke.

X. NAGRADA ZA RAD I NAKNADA TROŠKOVA

Član 101

Nagrada za rad i naknada troškova

(1) Notari imaju pravo na nagradu za svoj rad i naknadu troškova u vezi sa obavljenim radom, u skladu sa tarifom o naknadama i nagradama.

(2) Tarifu o nagradama i naknadama notara utvrđuje Pravosudna komisija, na prijedlog nedležne notarske komore.

Član 102

Dospjelost nagrade i naknade troškova

(1) Plaćanje nagrade za rad i naknade troškova notaru vrši se odmah po obavljenom poslu, a notar može tražiti i da stranka plati odgovarajući iznos predujma u momentu preuzimanja posla.

(2) Notar je obavezan stranci izdati potvrdu o plaćenoj nagradi i troškovima.

Član 103

Solidarna odgovornost

Ako je više stranaka učestvovalo u zaključivanju pravnog posla pred notarom, ili je notar izvršio jednu radnju za više stranaka, sve te stranke solidarno duguju nagradu i troškove notaru, ako se stranke drugačije ne dogovore.

Član 104

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona

(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i radom notara u vršenju službe vrši Pravosudna komisija.

(2) Notar je dužan omogućiti vršenje nadzora i staviti na raspolaganje sve spise, izvornike, dokumentaciju i prostor koji se odnosi na poslove notara u vršenju službe notara predviđene ovim zakonom i postupiti po rješenju organa koji vrši nadzor.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 105

Provedbeni propisi

Predsjednik Pravosudne komisije donosi propise za koje je ovlašten ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 106

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH", a počet će se primjenjivati 28. marta 2004. godine.

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o notarima Brčko distrikta BiH

("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", br. 17/2006)

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".